

Czarny Ląd jest trudnym do zdobycia

Znane pismo „Le Temps” podaje ciekawe uwagi na temat możliwości kolonizacyjnych w Afryce. Ze względu na aktualność tematu, przytaczamy ważniejsze ustępy:

mówi się często o tym, by stworzyć z Afryki rezerwat surowców i osiedle dla Europejczyków.

Plany takie zawierają nieco złudzeń, bowiem Afryka jest do tego okryta niezbadaną tajemnicą. Jednak tkwi w niej siła myślowa, pociągająca do działań, w każdym razie zagadnienie afrykańskie zasługuje na baczna uwagę.

AFRYKA NIZINNA NIE NADAJE SIĘ DO KOLONIZACJI...

Z punktu widzenia osiedlenia Europejczyków, istnieją pora za Afryką północną nad Morzem Śródziemnym, gdzie się już znajduje ludność biała lub arabska w poważnej liczbie, nie szcze dwie Afryki „czarne”, bar dzo zróżnicowane: Afryka Nizinna o szerokich dolinach, i Afryka Górską o wysokich wzgórzach.

Afryka Nizinna obejmuje całą pustynię Saharę, Afrykę Zachodnią francuską i angielską, Afrykę Równikową francuską i najważniejszą część Konga belgijskiego. Sudan anglo-egipski, obie Somalie. Klimat równikowy i podzwrotnikowy oraz pusz cze tej części Afryki, uniemożliwiają osiedlenie większej liczby ludności europejskiej na stałe, mimo postępu higieny i komfortu. Olbrzymie te terytoria nie stanowią kolonii ludnościowych, lecz kolonie eksploatacyjne, rezerwoary surowców i rynki dla przemysłu europejskiego. Chociaż już od przeszło pół wieku są one otwarte dla kolonizacji i chociaż stanowią one powierzchnię półtora razy większą od Europy, ludność biała liczą około 50 tysięcy dusz i składa się prawie wyłącznie z urzędników, wojskowych, misjonarzy, plantatorów, pracowników domów handlowych i t. p.

Afryka Nizinna jest ziemią ludzi czarnych i zapewne na długo nią pozostanie.

AFRYKA GÓRSKA MA DOBRY KLIMAT...

Zupełnie odrębny charakter ma Afryka Górską, ciągnąca się od granic Sudanu anglo-egipskiego po Unię Południowo-Afrykańską. Ta część Afryki jest położona w strefach równikowej i podzwrotnikowej, lecz prawie wszystkie jej tereny posiadają klimat, chociaż gorący w lecie, lecz zdrowy dla Europejczyków. Mogą oni tu osiedlać się na stałe.

MAŁO OSIEDLI W AFRYCE GÓRSKIEJ...

Mimo korzystnego klimatu i poważnego wzrostu ludności białej od początku bieżącego wieku, olbrzymie terytoria Afryki Górskiej, większe od Europy, liczą zaledwie 300 tysięcy Europejczyków.

Aby osiedlenie masowe w Afryce Górnej było możliwym, jak w Algierze (prawie milion Europejczyków) albo w Afryce Południowej (ponad 2 miliony), tereny te winny, poza klimatem, dawać warunki życia zgodne, z wymogami materialnymi i moralnymi poziomu europejskiego.

TRUDNOŚCI OSIEDLENCZE...

Kolonizacja białych napotyka w Afryce Górnej na duże trudności gospodarcze i społeczne. Rozwój rolnictwa europejskiego jest utrudniony przez mały koszt przewozu z tych oddalonych stron na rynki międzykontynentalne, gdzie panuje silna konkurencja. Nawet w okresach korzystnych rolnictwo zapewniło osiedleńcom europejskim dość skromny poziom życia mi-

mo twardej i wytężonej pracy i wielkiego ryzyka.

Wytwórcy surowców napotyka na podobne trudności. Natomiast kopalnie wpływały silnie na rozwój gospodarczy i ludnościowy w Rodezji i pustynnych terenach Afryki Poł. Zachodniej. Pokłady złota i diamentów spowodowały poważny wzrost ludności w Afryce Południowej w przeciągu ostatnich 70 lat. Na tym wspaniałym bogactwie opiera się najistotniejszą część gospodarki kraju, jego rolnictwo i przemysł. Bez niego byłby on o wiele mniej za ludnością, a rolnicy prowadziliby tam dość mierny żywot. Przemysł prawie że nie istnieje na wszystkich tych terytoriach, za wyjątkiem Unii Południowo-Afrykańskiej, i nie może dawać Europejczykom środków egzystencji.

KONKURENCJA TUBYLCOW...

Afryka Górską liczy tylko 40 milionów mieszkańców, mimo olbrzymich swych obszarów. Na milę kwadr. przypada w Madagaskarze 61, w Tanganice 14,3, w Poł. Zachodniej Afryce i Bessuanii nawet tylko 1 mieszkaniec (we Francji w roku 1931 przypadało 196,7).

Aby jednak należycie ocenić powyższe cyfry, należy mieć na uwadze, że:

- 1) olbrzymie strefy pustynne lub błotniste nie nadają się zupełnie do uprawy;
- 2) ponadto metody tubylców są złe;
- 3) ale ich zapotrzebowanie ziemi jest poważne. Ludność czarna rośnie szybko dzięki ulepszeniu warunków życia i higieny, a także na skutek panującego pokoju. Nima więc terenów wolnych dla wielkiej liczby Europejczyków, z których każda rodzina, by mieć wystarczające dochody, musi być właściwie ciędką a przynajmniej dziesięć rodzin. Tymczasem tylko osadzenie dużej liczby małych lub średnich gospodarzy pozwoliłoby na masowe zaludnienie tych terytoriów.

Tubylcy są konkurentami dla białych, także jako wytwórcy. Są oni nimi wreszcie jako pracownicy. Zadawałają się małym zarobkiem, pozostawiając mało miejsce podrzędniejszym dla Europejczyków. Osta tni zaś nie mogą przyjmować po sad robotniczych i urzędniczych zbyt słabo płatnych, potrzebujących oni bowiem względnie wysokiego poziomu życia dla zachowania zdrowia, oraz podtrzymywania swej powagi i aurytetytu wobec tubylców. W przeciwnym razie pomieszczenie ras, odróżniające tak bardzo niektóre narody europejskie, jest nie uniemożliwia. Biali zajmują więc stanowiska kierownicze, a w każdym razie wyższe, ale nawet posady administratora lub dyrektora majątku ziemskiego nie są zbyt wysoko wynagradzane, to też liczba osiedleńców jest silnie ograniczona.

(Dokończenie na str. 2-cj)

Radio amerykańskie o sytuacji międzynarodowej

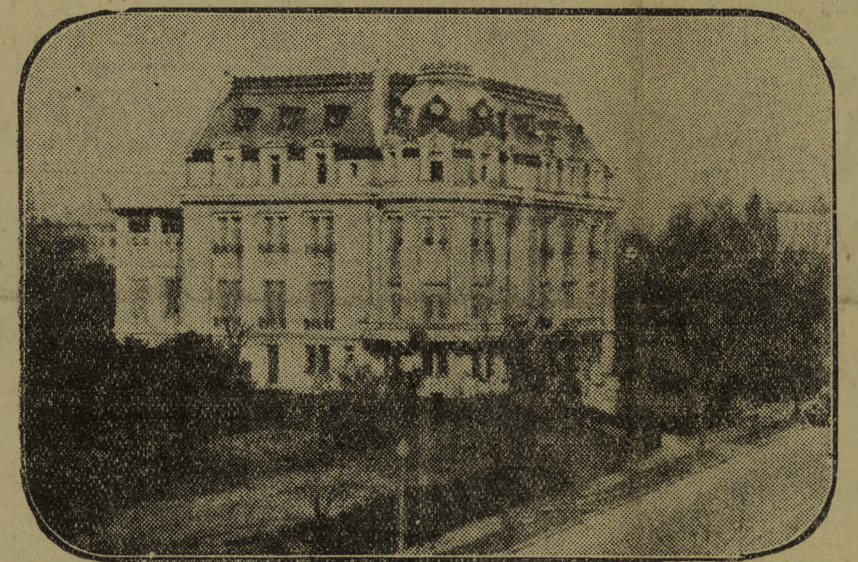
Nowy Jork. — W przeglądzie wydarzeń tygodniowych, radio amerykańskie omawiało wszystkie zagadnienia powstające z nowej sytuacji, a więc:

- 1) Operacje na froncie greckim.
- 2) Rozszerzenie paktu trzech.
- 3) Organizację nowego porządku na Dalekim Wschodzie.

Wśród politycznych kół niemieckich twierdzą, że rząd obecny opamiętuje sytuację.

W tym wypadku władza jego będzie wzmożona.

MOSKWA A WASZYNGTON
Sprawozdawca rozpatrywał następnie stosunki Stanów Zjednoczonych z Moskwą.

WASZYNGTON. — Ambasada Francji. (P. W. 7.265).

OPERACJE NA FRONCIE GRECKIM

Operacje na froncie greckim, powiedział sprawozdawca, spowodowały pewną niespodziankę.

Oczekiwano błyskawicznego ataku włoskiego. Dowiadujemy się kolejno o zajęciu Koricy i Pograde.

Ukształtowanie terenu, warunki atmosferyczne — utrudniały zadanie włoskiemu sztabowi generalnemu daleko więcej niż to przewidywali neutralni obserwatorzy.

Czy obecne rezultaty winny być uważane za decydujące? Nierówność sił odgrywać będzie prawdopodobnie wielką rolę.

W nierówności tej przewagę posiadają Włochy.

Radio włoskie zaznaczyło w tej sprawie, że oddziały, które walczą na froncie, mogą być uważane jedynie za korpus ekspedycyjny.

Zaciekawimy więc aby wydać sąd, który jest dziś jeszcze przedwczesnym.

ROZSZERZENIE PAKTU TRZECH

Przystąpienie Rumunii, Węgier i Słowacji do paktu trzech, nie wywołało tutaj — twierdzi sprawozdawca amerykański — wielkiego wrażenia.

Trzeba sobie przypomnieć oświadczenie ambasadora japońskiego w Berlinie w dzień podpisania paktu, gdy dyplomata japoński podkreślał, że pakt ten zostanie znacznie rozszerzony.

SYTUACJA W RUMUNII

Mówiąc o sytuacji w Rumunii, sprawozdawca oświadczył: Wypadki były nieoczekiwane.

Jest niezaprzeczalnym, że rząd generała Antonescu, ma pewne trudności w przywróceniu porządku i spokoju publicznego.

„Giornale d'Italia” pisze, że Turcja winna być liczyć z postawą Jugosławii, gdyby rząd w Belgradzie uznał za stosowne wykorzystać propozycję „osi”.

Stosunki pomiędzy rządami Jugosławii a mocarstwami „osi”,

pozwalają na przypuszczenie, że nowe zbliżenie jest na dobrej drodze.

„Giornale d'Italia” pisze, że Turcja winna być liczyć z postawą Jugosławii, gdyby rząd w Belgradzie uznał za stosowne wykorzystać propozycję „osi”.

Nasz kraj pokona szczęśliwie wszelkie trudności, które stały przed nim i zapobiegnie spustoszeniu wojny i jej jeszcze cięższym konsekwencjom.

Posiedzenie Rady Ministrów

SZEF PAŃSTWA ZAMIESZKA W WERSALU

Vichy. — Odbyło się posiedzenie Rady Ministrów pod przewodnictwem p. Marszałka Pétain, Szefa Państwa.

P. Belin, Minister Pracy i Produkcji Przemysłowej omawiał sprawę organizacji zawodowej.

Ostateczny projekt będzie prawdopodobnie przedłożony Radzie Ministrów na następnym posiedzeniu.

Odbyła się wymiana zdań w sprawie komentarzy, jakie będą ogłoszone przed podaniem tekstu ustawy.

Rada Ministrów omawiała następnie różne sprawy techniczne, dotyczące przeniesienia się Szefa Państwa do Wersalu.

General Huntzinger, Minister Wojny przedstawił obecne położenie Alzackich i Lotaryjskich.

Rząd następnie specjalnie wyróżnił p. Jean Chiappe, Ambasadora Francji, wysokiego komisarza Francji w Syrii i Libanie.

Żywy przykład odwagi i poświęcenia; został zabity w przestworzach nad Morzem Śródziemnym.

p. J. Chiappe. (P.W. 7266)

W chwili gdy udawał się na swe wysokie stanowisko, na które został przez Rząd powołany.

Zakończył on w ten sposób karierę, całkowicie poświęconą służbie dla Państwa i Ojczyzny.

Operacje wojenne

Całonocne bombardowanie Southampton Lorient i Brest pod bombami R. A. F.

Rzym:

Kontrataki włoskie odrzuciły przeciwnika

Ateny:

Grecy zajęli szereg nowych pozycji

KOMUNIKATY NIEMIECKIE...

Berlin. — Silny atak bombowy niemieckich spowodowały w Southampton liczne pożary i wybuchy. Uszkodzone wielkie elektrownie i składy oraz budynki w dzielnicach portowej.

W ciągu tej samej nocy atakowano także Londyn. Pozatym przeprowadzono loty wywiadowe i sroczono walki powietrzne.

Nazajutrz ponowiono ataki Southampton, a samoloty RAF nie dokonały żadnych nalotów na terytorium Rzeszy.

Nad ranem jednak samoloty brytyjskie wracały z nad Morza Północnego, rzuciły bomby na jedno z miast wybrzeżnych Rzeszy, raniąc szereg osób z północnej ludności cywilnej.

KOMUNIKATY BRITYJSKIE...

Londyn. — We dnie działalności lotnictwa Rzeszy była ograniczona. Próby przedostania się nad Londyn zostały odparte przy pomocy artylerii przeciwlotniczej i samolotów myśliwskich. Zestrzelono dwa aparaty „Messerschmidt”.

Samoloty brytyjskie przeprowadziły dłuższe ataki na bazę niemieckich łodzi podwodnych w Lorient oraz na port w Brest. Poza tym flota brytyjska zatopila

kilka statków nieprzyjacielskich, w czym dwa transportowce o łącznej pojemności 14 tys. ton.

W Albanii, po ataku na Tepelinę, formacje bombowców brytyjskich atakowały z powodzeniem ważne węzły komunikacyjne, koncentracje wojsk i mosty w różnych punktach kraju.

Zestrzelono 2 samoloty greckie.

KOMUNIKATY GRECKIE...

Ateny. — Na całym froncie wojska greckie posuwają się naprzód, zajmując pozycje strategiczne, szczególnie ważne dla dalszego prowadzenia akcji.

W okręgu Premeli wzięto przeszło 150 jeńców i dużo sprzętu wojennego.

KOMUNIKATY WŁOSKIE...

Rzym. — Gwałtowne ataki greckie zostały odparte na całym froncie. Nieprzyjacieli został odrzucony na swe poprzednie pozycje i poniosł ciężkie straty. Samoloty nieprzyjacielskie rzuciły bomby na pustynne części niektórych wysp Dekanenu Szkół niema.

W Korfu uszkodzono rozgłoszenie a w zatoce Sidari trafiono w obiekty wojskowe.

Komunikat dykcji urzędu jeńców wojennych

Przesyłki gwiazdkowe do 6 grudnia

Vichy. — Władze niemieckie powiadomiły, że ze względów technicznych zmuszone były zmienić okres, podczas którego przyjmowanie paczek dla jeńców wojennych będzie zawieszona.

Powiadania się więc rodziny, że:

1) Przesyłki i paczki pocztowe, przeznaczone dla jeńców wojennych będą przyjmowane na dwor-

cach i w biurach pocztowych do 6 grudnia wieczorem.

2) Przyjmowanie będzie przerwane od 7 do 31 grudnia włącznie.

3) Przyjmowanie rozpocznie się 1-go stycznia 1941 r.

Przepisy te unieważniają treść komunikatu nr 22 dykcji urzędu jeńców wojennych z 10 listopada 1940 roku.

Obóz dla cudzoziemców mających opuścić Francję

Marsylia. — Dziennik „Le Journal”, donosi, iż prefektury w strefie nieokupowanej ogłosiły w prasie komunikat donoszący o tym, że wszyscy obcokrajowcy (ponad 15 lat), mający zamiar wyemigrować z Francji, powinni się zgłosić do ośrodka transportowego, znajdującego się w Bouche du Rhone.

„Zwróciliśmy się w tej sprawie do p. Rodellec du Porzie, dyrektora urzędu policji państwowej, któremu powierzono zorganizowanie tego ośrodka.

„P. Rodellec du Porzie udzielił nam następujących wyjaśnień: „Chodzi tu — powiedział on — o obóz w Milles, położony w odległości 10 kilometrów od Aix en Provence.

„Do tego czasu był tam obóz wojskowy.

„Od 1-go grudnia będzie on obozem tranzytowym i przejdzie pod kierownictwo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

„Przeprowadzamy obecnie uporządkowanie i ulepszenie tego obozu, aby można było w nim pomieścić odpowiednio 1500 meczyn.

„Organizujemy kadry dozorców, sekretarzy i zarządców.

„Kobiety i dzieci będą umieszczone w hotelu w Marsylii.

„Obcokrajowcy w obozie tym nie będą internowani. Będą oni skupieni w celu przyspieszenia ich odjazdu, którego żądali. Stąd mogą natychmiast wyjechać kolejno w miarę formowania transportów.

„Należy zaznaczyć, że istnieją dwa rodzaje formalności: jedno w stosunku do Francji, a drugie względem krajów zagranicznych.

„Kandydaci na emigrantów, którym damy gościć w Milles, winni posiadać już wizy francuskie.

„My postaramy się w konsulatach, aby im dostarczyć możliwie jaknajprędzej wiz zagranicznych.”

„Obóz ten ma na celu ułatwienie i przyspieszenie wyjazdu z Francji tych osób, które wyraziły życzenie opuszczenia Francji.

„Rejestracja dokonywana w w różnych prefekturach, pozwoli na skierowania masy cudzoziemców do obozu tranzytowego w Milles.”

Przygotowania obronne Irlandii

Dublin. — Radio irlandzkie donosi, że p. Valera oświadczył w mowie, wygłoszonej w Weterford, że Irlandia znajduje się obecnie w okresie wielkiego niebezpieczeństwa i powinna powziąć wszelkie zarządzenia, potrzebne dla jej obrony.

P. de Valera dodał: „Oczekuję, że młodzież w wieku 20 — 25 lat wstąpi do oddziałów obrony miejscowej.

PODPISANIE UMOWY FINANSOWEJ POMIĘDZY ANGLIĄ A HISPANIĄ

Madryt. — W Madrycie została podpisana umowa finansowa angielsko - hiszpańska.

Umowę podpisali ambasador Wielkiej Brytanii w Madrycie Sir Samuel Hoare i minister Spraw Zagranicznych Hiszpanii p. Sunner.

Irlandia powinna być przygotowana nie tylko pod względem wojskowym, lecz i gospodarczym, a oszczędzanie żywności jest koniecznym.

WYBUCH PROCHOWNI W AMERYCE

Nowy Jork. — Z nieznanych powodów w wielkiej prochowni państwowej koło Tacoma — nastąpił wybuch. Czterech robotników zginęło na miejscu. (F.).

P. ROOSEVELT ZWIEDZIŁ BAZY AMERYKAŃSKIE

Waszyngton. — P. Roosevelt opuścił stolicę federalną, udając się na 15-dniową podróż inspekcyjną. Prezydent zwiedził ważne porty morskie i powietrzne Stanów Zjednoczonych oraz bazy niedawno nabyte od Wielkiej Brytanii. (F.).

W kilku wierszach

Bukareszt. — Kolo Kobiet przy Amerykańskiej Komisji Pomoocy w Bukareszcie prowadzi internat dla studentek, zorganizowało kursy: sanitarny, kapelusznictwa, trykotarski i języka angielskiego. W domu Polskim powstał starym koła ośrodek polskiego życia towarzyskiego, otwarto tam kawiarnię.

Tulop. — Na parowcu francuskim „Massilia” przybyło tutaj z Anglii około 3 tysiące marynarzy francuskich.

Lizbona. — Uniwersytet w Oxfordzie udzielił premierowi Portugalii Dr. Salazar — tytułu doktora „honoris causa” tego Uniwersytetu.

Paryż. — Na mocy zarządzenia władz, wprowadzono tu obowiązek rejestracji wszystkich rowerów i zaopatrywania ich w odpowiednie numery.

Londyn. — Major Attlee został ponownie wybrany prezesem angielskiej partii robotniczej w parlamencie, natomiast p. A. Greenwood pełni obowiązki wiceprezesa.

Nowy Jork. — Prezesem Amerykańskiej Federacji pracy został wybrany po raz 117-ty p. William Green.

Moskwa. — Na miejsce gen. Palasse mianowano nowego attaché francuskiego w Moskwie, którym będzie ppłuk. Abraham.

Lwów. — „Literatura i Mścetowto” (Literatura i Sztuka) o tytuł nowego miesięcznika, który ukazał się we Lwowie. W piśmie tym znajdują się również utwory Leona Pasternaka, Fitzberty Szepińskiego, oraz studium o powieściach Wandy Wasilewskiej.

Waszyngton. — Ambasador Chin w Waszyngtonie odbył narady z p. Cordell Hull w sprawie pomocy finansowej Stanów Zjednoczonych dla Chin.

Współpraca Jugosławii z „osią”

Rzym. — Według gazety „Giornale d'Italia” zostały ustalone konkretne podstawy dla ścisłej współpracy pomiędzy Jugosławią a mocarstwami „osi”.

Stosunki pomiędzy rządami Jugosławii a mocarstwami „osi”,

LECZ JUGOSŁAWIA CHCE POZOSTAĆ NEUTRALNA

Białogród. — W mowie, wygłoszonej z okazji rocznicy Zjednoczenia Jugosławii, regent, książę Paweł, powiedział:

„Kraj nasz nie został stworzony przy zielonym stole. Istnieje nie jego jest rezultatem nieskończonych poświęceń i wysiłków całych pokoleń.

„Fundamenty jego spoczywają

na kościach najlepszych synów, którzy odkupili swą krew prawdo życia, wolności i niepodległości.

Nasz kraj pokona szczęśliwie wszelkie trudności, które stały przed nim i zapobiegnie spustoszeniu wojny i jej jeszcze cięższym konsekwencjom.

TO I OWO

Kierownictwo schroniska wzięło za zadanie oszczędzać! A więc była zimna woda w kranie; w nien nie używano i choć chłód na pora, proponowano mieszkać com chodząc do jeziora.

Grażano się więc ciepłem utajonym ciała i wszystkie bieleżki wkładano bezmała. Miała obiad stała w zapasie stołowa: „Chleb na obrazku” — sztuka kości, i „wodościągówka”.

Pięknie to zalety czystości i porządek ale, jak się ma przytem pełniętki żołądek! A to szczerza prawda, nie żadna ploteczka: podłogi froterowały do zębów szczerze teczka... Bo brak było chronięcej, sprzetu właściwego. — Nie jeden powie, że to nie dziwne go!... Ale, że windy jeszcze wzbro niono używać, bo to ma się dziać komfortem nazywać.

Też barbarzyństwo — czelek z głodu pijany, wali na podłazę, trzymając się ściany! Chorzy mogli jeździć, na ostatnie piętro i tu oszczędność swoje zaznaczyła piętno. — Bo zdrowi musieli zjeżdżać po poręczach... Wiele jeszcze innych radości biednych ludzi drzewy.

Gdy tak dalej pójdzie to same szkielety, zostają z emigracji... Ra tunku! O! Rety!

„Grot”

Kącik dla dzieci

Józef Aleksander Galuska.

LEGENDA

O KRÓLOWEJ KINDZE

Od wawelskiego dworca zjechała Królowa. Lśni słońce na proporcach i w srebrnych świecach podkowiach.

Kazała kopać studnię na rynku w maleńkim mieście. Kilofy w studni dudnią; sól wyłamują... w niej pier-

[ścien]

Pierścien zrekowinowy poznaje wraz król zdumiony. Skąd w bryle lśni surowej z brylantów pierścien mej zo-

[my]

Ten pierścien — Królowa rzecze wrócić. Król i panie, w Węgrach do solnych pieczar, które mi ojciec dał w wianie.

Nie wzięłam nie ze skarba: o sól prosiłam w pokorze — i oto dziś z za Karpał sól Polsce w wianie przyniozę.

Do wawelskiego dworca pomruca Królowa. Lśni słońce na proporcach i w srebrnych świecach podkowiach.

Trochę humoru

ROZWÓJ AUTOMOBILIZMU

Gdy przed trzema tygodniami kupowałem u pana auto, przyrzekł mi pan dostarczyć każdą uszkodzoną część.

— Tak jest. Czem mogę służyć?

— Potrzeba mi nowej kości goleniowej prawej ręki, dwu palców i kawałka ucha dla żony mojej.

TEŻ RACJA

W wodce tonie więcej ludzi niż w wodzie.

U. S. A. BUDUJE

329 OKRĘTÓW

Waszyngton. — Pulk. Knox, minister marynarki Stanów Zjednoczonych oświadczył, że rząd za mówił w jednej z wielkich stoczni w Filadelfii 6 krążowników, wartości 111 milionów dolarów am. (przeszło 5 miliardów zł.) P. Knox dodał, iż rząd amerykański zlecił budowę 320 nowych jednostek wojennych.

Fejtor, „Wiariusz Polskiego” Nr. 31.

MARIA RODZIEWICZÓWNA

ONA

POWIEŚĆ

— Żeby nie ci, wzięłybyś każdy za żonę, dla statku i pracy, a tak przecież i marneje samotnie i jeszcze na ludzka obmowę się podaje! —

— Pracować mam dla kogo, a obinowa już mnie niedźwiedźsza nie uczy. Nie bój się jej, tylko Boga — odparła poważnie i smutno.

Pomyślała chwilę i spytała: — Mozesz mi wam mienić, go spodarzu! Może nas pozbyć się chcecie! Powiedzieć prosto.

— Uchowaj Boże. Waszym na zawsze zatrzymał.

W tej chwili drzwi się otworzyły, ukazał się Sewer. Obłąkał się, znalazł Kostusie i na przeciw niej przy progu usiadł.

Korzystajmy z wolnych chwil...

Oprawianie fotografii

(Korespondencja własna)

W każdym domu znajduje się dużo różnych pamiątek.

Najbardziej bezpośrednimi są fotografie. One nam przedstawiają całe nasze życie, naprawdę całe, bo od kolebki, w której kazali nas fotografować nasi rodzice, poprzez lata dzieciństwa, szkolne, gdzie robiono wspólne zdjęcia, aż do wieku obecnego, kiedy to chodzimy do atelier fotograficznego, robiąc zdjęcia z ważniejszych chwil naszego życia.

Cóż się później dzieje z tymi fotografiami? Wkładamy je do albumu, który pokazujemy znajomym, albo rzucamy do szuflady, aby potem wraz z niepotrzebnymi papierami wyrzucić do kosza, a czasem zdarza się, że wkładamy za ramy innego obrazu. Tu przyłtuje tysiące much ze wszystkich stron, aby oglądać nasze oblicza i składa swój podpis, że oglądały fotografie, w postaci czarnych punkcików. Gdy już nie można rozpoznać twarzy na zdjęciu, przybywa łaskawy pajak i zasusza pajęczyną, jak firanką ten piękny obraz.

Czy nie można zrobić sobie bar dzo łatwo miłej ramki do fotografii z trzciny i powiesić na pustych ścianach naszego pokoju?

Zabierzmy się do roboty. Wyszukamy tekturę, na środku wycinamy prostokąt mniejszy o kilka milimetrów od fotografii, do której mamy zamiar zamierzyć ramkę. Układamy na tekturze przy brzegach prostokata cztery kawałki trzciny (trzcina cienka), aby tworzyły obramowanie fotografii. Zaznaczamy środki każdego kawałka. Od tych środków układamy po zewnętrznej stronie obramowania trzcinę jedną obok drugiej, o długości około 5 cm. pod kątem 45 stopni w przeciwną stronę tak, aby zeszyły się na rogach prostokąta, a w środkach utworzyły kąty proste. Tu układamy jeszcze po cztery kawałki trzciny po obu stronach, aby schodziły się na linii, dzielącej kąt prosty na dwie połowy.

Ponieważ mamy trzcinę przyszyliśmy niemi do tektury, więc robimy dziurki na niej przy końcach każdego kawałka. Zdejmuj-

jemy trzcinę i układamy tak, aby jej brzeg wystawał poza desec. Z lewej strony tektury w odległości kilku milimetrów od brzegu wyciętego prostokąta, przyklejamy albo przyszywamy z trzech boków (górny wolny) paseszki tektury, grubości szkła, którym mamy zasłonić fotogra-

Duma z pieskiem. (P.W. 1899).

fie. Na to wzniesienie przyklejamy tekturę, zasłaniając ją otwór. Wolnym górnym bokiem wsu niemy szkło i fotografię. Z prawej strony przyklejamy desec ułożony na stole. Igłę wsuwamy w otwory naznaczone poprzednio. Wykańczamy z lewej strony naklejając papier, aby nie było widać szwów. Zależnie od tego, czy ramka ma być stojącą czy wiszącą przymocowujemy podpórki z tektury lub trzciny, albo kółeczko z drutu. Ramka wykonana.

Jeżeli udało się nam wykonać te ramki, nie sprawi wielkiej trudności ułożenie innych desec z trzciny do fotografii różnego rodzaju. Naturalnie potrzebna jest konieczność cierpliwości.

Puste ściany zostaną ozdobione, a przyczyną się do tego bezużyteczne dotychczas fotografie czy widokówki. Pamiątki w postaci fotografii zostaną uratowane.

„B. C.”

Czarny ład jest trudnym do zdobycia

(Dokończenie ze strony 1-szej)

ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW...

Europejczy, pozostający na stanowiskach kierowniczych, mają zapotrzebowanie na poważną liczbę czarnych pracowników. Jednak ilość ich jest mocno ograniczona, bowiem większość tubyleców żyje na własnej gospodarce i jest samowystarczalną albo też woli mieć własny warsztat pracy, zatrudniając czarnych ze swej strony, przez co wytwarza podwójną konkurencję dla białych.

Właśnie ta słaba podaż pracowników jest jeszcze jednym czynnikiem, ograniczającym rozwój gospodarczy i utrudniającym załudnienie tych terytoriów białym.

MOŻLIWOŚCI NA PRZYSZŁOŚĆ...

Osiedlenie wielkiej liczby ludzi białych w Afryce Górskiej naturalnie, mimo jej zdrowotności, na wielkie trudności, przy czym nie wspominaliśmy dotąd o trudnościach natury finansowej: zagospodarowanie i wydajność tych odległych — prawie dziewięćdziesięciu — terenów, wymaga olbrzymich nakładów. Przed poprzednią wojną Niemcy, kraj

przeludniony, nie zdołał mimo swej energii osiedlić więcej jak tysiąc ludzi w bogatej Tanganice. Anglia, mimo silnego bezrobocia, wysłała na te terytoria tylko małą liczbę wychodźców. Italia oświadczyła, że zamierza osiedzić w Abisynii kilka milionów ludzi, a osiedliło się tam za ledwie kilka tysięcy śmiałych pionierów, którzy muszą w warunkach bardzo trudnych prowadzić nad wyraz ciężki żywot. W Afryce Południowej (kraju bardzo bogatym) jest jednak względnie mało miejsca dla wychodźstwa europejskiego, gdyż ludność biała i kolorowa szybko wzrasta na skutek silnego przyrostu naturalnego.

Czy to znaczy, że uczyniono już wszystko, aby zapewnić masowe załudnienie tych olbrzymich obszarów? Zapewne nie. Trudności, jakie stają na drodze, nie są absolutne, gdyż są one natury fizycznej. Czy Europa może — za pomocą lepszych metod i przy ścisłej współpracy wszystkich narodów — stworzyć warunki korzystniejsze dla załudnienia i rozwoju gospodarczego Afryki Górskiej, posiadającej zdrowy klimat? Czy w danym razie ob-

manika — dosyć niedoli, a tu ludziska zacząć wydłazić.

— A do kogoż on pójdzie, jak nie do mnie?? Ani jego głodu, ani cierpienia nikt nie zrozumie. Oto teraz przyszedł, bo go śnać głowa boli. Goręca jak żar! Pójdzie mamko i zwróci się do gospodarzowi wczorzą. Ja tu przy nim zostanę.

Ułożyła biedaka na zdydu, służącym mu za pościanie i przyklepiła chok, chłodząc mu rozpalone czoło. Musiało mu to trochę sprawić, bo przestał się skarżyć, oczy zamknął i zasypiał.

Zapatrzoną w niego, pozostała długie godziny, pilnując snu. Wzrok jej bezzębny żalem, a zawsze łagodny, czasami łzami się przyćmiewał, usta kurezyły się bolesnym uśmiechem. Mamka wróciła wreszcie i zaczęła prząść, postępując i wdychając. Coraz rzadziej dzieliły się teraz myśłami, były one zbyt ciemne i beznadziejne.

— Czy mi tutaj zazimujemy? — zagadnęła wreszcie stara.

— A cóż? Gdzie i po co pójdziemy? — odparła dziewczyna cicho.

CO PISZE PRASA?

POTRÓJNA PROPAGANDA

W BULGARI...

„PARIS-SOIR”

„Stolica Bulgarii przedstawia ciekawy widok miasta, gdzie prowadzi się trzy propagandy. Pierwszą z nich jest propaganda niemiecka, a więc po odczytach profesorów Rzeszy odbyły się koncerty barytona Rudolfa Wadzke i młodych śpiewaków z Radysbony. Po drugiej — dzieła tu propaganda włoska, a trzecie miejsce zajmuje propaganda rosyjska, w formie takich wykładów ludowych i filmów popularnych — wszelkiego rodzaju. Trzy te propagandy oznaczają więc trzy kierunki, w jakich wrabia się tutejszą opinię publiczną.”

P. CHIAPPE GINIE

W SŁUŻBIE KRAJU...

„LE PETIT MARSEILLAIS”

„P. Jean Chiappe zginał w służbie, w chwili, gdy został powołany do pełnienia nowych obowiązków, stosując swe wybitne zdolności umysłu i serca. Ten dzielny i ruchliwy korsygar niozłży wielokrotnie do wady całej swej odwagi, a jego śmierć pozbawiła Francję jednego z najlepszych sług. Wyjął kowce wypadki wymagają wyjątkowych ludzi. Z tego tytułu słusznie został on powołanym przez p. Marszałka Pétain na stanowisko, jakie miał objąć w Syrii. Stanowił on żywy przykład dla wszystkich pod względem odwagi patriotycznej i wiary w zwycięstwo prawdy.”

O MŁODYCH

CHARAKTERACH...

„LE MONTEUR”

„Młodziżcy francuskiej nie brakuje inteligencji. Musi jednak ona stosować te zdolności do należytego zrozumienia i oceny rzeczywistości, zamiast zajmować się tylko rozumowaniem abstrakcyjnym. Powinna ona zrozumieć, że w ciężkich chwilach krajowi potrzeba przede wszystkim ludzi o silnych charakterach, którzy potrafią chcieć, przedsiębrać, a zarazem słuchać i rozkazywać. Zamiast dotąd mówić się młodziżcy o potrzebie wysiłku, bo tylko za taką cenę można zdołać być prawdziwie i głęboko zadowolonym z dokonanego dzieła. Trzeba również przyzwyczaić ją do skromności, wytrwałości, dyscypliny i solidarności względem bliźnich, miasta, kraju. Za dużo dotąd mówiło się o prawach, a za mało o obowiązkach. Bez względu jednak łwarde wypadki obecne pozostawia nie żadne ślady. Zresztą wola oddania się w służbę krajowi. No wia generacja, pod odpowiednim kierownictwem, potrafi przywrócić Francji jej właściwe oblicze.”

WĘGRY OSTRZEGAJA

RUMUNIĘ

Budapeszt. — Rząd węgierski skierował pod adresem Bukaresztu ostrzeżenie w sprawie złego obchodzenia się z mniejszością węgierską w Rumunii.

Ambasador węgierski w Bukareszcie zgłosił się do ministerstwa spraw zagranicznych i przypomniał rządowi rumuńskiemu daną gwarancję nienaruszania mienia i życia tutejszych Węgrów.

Ambasador dodał, że w razie wciągnięcia Węgrów w wojnę trznie rozgrywkę rumuńskie, Węgry zastosują odpowiednie represje.

szary te mogłyby wzbudzić miliony ludzi, których jest za wiele w Europie?

Lista jeńców w Strasburgu

FRONSTALAG 210

(Informacje półoficjalne bez gwarancji)

Rok ur.		Rok ur.	
1919.	Mrozek Józef.	1910.	
1905.	Maryniak Bolesław.	1920.	
1911.	Maziarz Piotr.	1917.	
1895.	Mazur Filip.	1906.	
1899.	Mazur Stanisław.	1913.	
1915.	Meda Franciszek.	1913.	
1914.	Mens Bolesław.	1912.	
1913.	Montel Wincenty.	1911.	
1913.	Myska Jerzy.	1896.	
1917.	Myska Józef.	1906.	
1920.	Nagler Władysław.	1917.	
1905.	Nalepa Stanisław.	1901.	
1919.	Napięrała Wawrzyniec.	1916.	
1911.	Nawoy Stanisław.	1914.	
1911.	Nazarkiewicz Piotr.	1912.	
1913.	Niedzielski Józef.	1918.	
1906.	Netter Edmund.	1904.	
1904.	Niechciał Władysław.	1917.	
1920.	Niedzielski Jan.	1910.	
1917.	Niedzielski Roman.	1913.	
1919.	Niedzielski Władysław.	1914.	
1906.	Niedźwiedz Władysław.	1906.	
1912.	Noster Józef.	1902.	
1919.	Nowak Adam.	1912.	
1917.	Nowak Antoni.	1900.	
1918.	Nowak Józef.		
1905.	Mrocza Piotr.		

(Ciąg dalszy nastąpi)

Kącik dla gospośi

POSTĘPOWE WSKAZANIA DLA GOSPODYN

Radzić sobie w każdej okoliczności powinni dziś wszyscy i nie utrudniać sobie życia drobnymi strapieniami, o których nie warto mówić, gdyż każda chwila życia jest zbyt cenna.

Trzeba przegrywać z wielu przyzwyczajeni i upodobań kulinarnych, a nawet dawnego sposobu gotowania z tej prostej przyczyny, że brak wielu dodatków i t. p.

Przed wszystkim radzi się zażyć troskliwym o zdrowie bliskich, gospodyniom do przepisów kulinarnych na kuchnię elektryczną, która jest najbardziej postępową.

Wiele naszych specjalistek stosuje się do wskazań lekarskich, higieny i diety, wprowadziła nadzwyczajne ulepszenia w gotowaniu, które można ogólnie stosować gotując na płycie kuchennej, czy na maszynie spiro-tusowej.

Lekarze stwierdzili, że jarzyny wygotowane, dręczone po kilka godzin na ogniu, w wodzie parującej, która najczęściej odlewa się: są pozbawione najlepszych cząstek odżywczych.

Dlatego najlepszy jest sposób gotowania kartoli i wszelkich jarzyn bez wody jak na kuchni elektrycznej, należy mieć tylko odpowiednie garnki.

Należy pamiętać, że owo przyrumienione, pachnące na całym

dom maselko, jest dla wielu osób szkodliwe, a przede wszystkim marnotrawstwem, cennego produktu.

A zatem skorzystajmy dla zdrowia i stosownie do dzisiejszych okoliczności należy smażyć prawdziwe befsztyki z cebulką i przyrządzić przyrumienioną pieczeń bez odrobiny masła.

Masło korzystnie zjeść z chlebem, a oliwę użyć do salat i surówek.

Wiemy jak wiele osób nie zaości mięsa smażonego na oliwie.

Befsztiki przygotowane jak zwykle, najlepiej Niemcezone: z rzuca się na dobrze rozgrzaną

patelnię bez żadnego tłuszczu, obrumienia się z obu stron podważając szerokim nożem, następnie kładzie się pokrajając cebulkę, dusi chwilę dopiero teraz soli się wszystko nakrywa szczytelnie pokrywą, odstawia i trzyma kilka minut na ciepłej płycie „aby doszło”.

Tak samo można obrumienić kawałek mięsa na pieczeni (o ile myślisz, musi być obsuszony serwetką). Obrumieniony ze wszystkich stron, należy następnie posolić, włożyć dodatki, szczytelnie przykryć, trzymać dobre pół godziny na ciepłej płycie, wówczas pieczeń puści sos, kruszeje jest doskonała bez żadnego tłuszczu.

J. J.

Budapeszt przepowiada doniosłe wydarzenia na Bałkanach

BUDAPESZT. — Węgierskie ko-

la polityczne podkreślają, iż ożywiona akcja dyplomatyczna na Bałkanach uległa tylko chwilowemu osłabieniu i należy się spodziewać wkrótce doniosłych wydarzeń, gdyż dyplomaci „osi” i Sowieci prowadzą szeroka grę.

Rozwiązano już część zagadnień, ale szereg ważnych problemów pozostaje w zawieszaniu.

Wszelkie niebezpieczeństwo komplikacji w basenie Morza Czarnego wydaje się zażegnany. W Bułgarii bowiem zwolniono część rezerwitów, a w Turcji podkreśla się oficjalnie przejściowy charakter.

Nie bez znaczenia są również

P. Beranzow ma ożywić

stosunki Berlina z Moskwą

Berlin. — Szybkie mianowanie i przybycie p. Dekanazowa do Berlina ma szczególne znaczenie i tenbardeż, że nowy ambasador

ostatnie rozmowy ambasadora Rzeszy z kierownikami Turcji.

W Budapeszcie kładzie się nacisk na to, że rozmowy te mają przede wszystkim podkład gospodarczy, gdyż tylko Rzesza może dostarczyć Ankarze — za produkty rolne — maszyn i fabrykatów, niezbędnych dla rozwoju przemysłu tureckiego.

— Szczęść wam Boże, gospodarzu! Pewnie wam komore trzeba będzie opróżnić. Pójdźcie my sobie.

— Albo ja wiem! — odpard i wracając do poprzedniego do nu, mówił dalej. — Sługe wezwę, a żonie nie robić nie pozwolę. Niech sobie panuje tylko. Stać mnie na to łacniej, jak nie jednemu obywatelowi. Oho, wy myślicie! I grosz siaki taki jest! Żebym chciał mógłbym z czasem folwarok jaki w dzierżawę wziąć, albo i całkiem kupić.

— Śniadanie wasze gotowe! — przerwała Kostusia.

— Dobrze! Siadajcie i wy razem do jada.

— Dziękuję gospodarzu!

— Siadajcie. Samemu nie o- chotnie jeść! Weźcie łyżkę, nie

ZJEDNAJCIE NOWYCH CZYTELNIKÓW — SPEŁNICIE DOBRY UCZYNEK.

OGŁOSZENIA

KINA W LYONIE

CINEJOURNAL — Dramat w Duka- 120. — Reportaż z pobytu Marszałka Pétain — Zbrodla Renu. — Sinbad. PATHE-PALACE — Moulin-Rouge. ROYAL — Gra — film sensacyjny.

Należność za ogłoszenia należy przesyłać równocześnie z jego tekstem.

Jeden wiersz ogłoszeniowy kosztuje 1 fr. 50 c. — Ogłoszenie 10-wierszowe, to znaczy najmniejsze, wynosi 15 fr.

Podkreślamy, iż tekst każdego ogłoszenia winien nosić wzię Komisariatu Policji lub Mero-stwa, jak tego wymagają obowiązujące przepisy prasowe.

POSZUKIWANIA

ZGODA Mateusz, zamieszkały przed wojną w Recouvrance par Banogne (Ardennes) obecnie w Lande Che de Thenay par St Gaultier (Indre), poszukuje synów — Adama, Piotra, Stefana. Antoniego, Jana i Stanisława, którzy służyli w Armii Polskiej.

Za udzielenie jakiegokolwiek wiadomości, będą bardzo wdzięczny. (172)...

GORGOL Stanisław, Groupe 801 Camp de Garrigues par Nimes (Gard) poszukuje Kedryk Jana, zamieszkałego dawniej w Valleroy (Meurthe et Moselle), ewakuowanego w kierunku St Etienne. (180)...

KOWALA Józefa, lat 25, ka-prała z Polskiej Brygady Zmotoryzowanej poszukuje ciotka, Maca Katarzyna z Lubzina Wielkiego, zamieszkała obecnie Cité Dunlop, 71, rue de la Paix, Mont-lucon (Allier). (181)...

POSZUKUJE się podchorążych: Czarnieckiego Józefa z 3 pułku 1 komp. K. M. i Obiarnskiego z 2 pułku, jeden i drugi z 1-szej dywizji. — Bliższe dane proszę kierować na adres: Obrębski Franciszek, 7, rue Crillon — Lyon (Rhône). (183)...

WRONKA Jan, zamieszkały Hôtel Bristol — Ax Les Thermes (Ariège) poszukuje znajomych. (184)...

RODZINA KAZIMIERCICH z Rurelles (Aisne), zamieszkała obecnie au Fichon Montchev-rer (Indre), poszukuje Montowskiego Mieczysława, przebywającego ostatnio w Depot Cavallerie, Bolene (Vaucluse) oraz siostrę jego Franciszkę i znajomych. (186)...

NOWE OGRANICZENIA W ITALII

Rzym. — We Włoszech zosłaną zaprowadzone nowe ograniczenia żywnościowe. Dofy czą one makaronu, maki i ryżu, których sprzedaż dotychczas nie była ograniczoną.

sowiecki w Berlinie zachowuje oficjalnie swe stanowisko wice-komisarza spraw zagranicznych Rosji.

Jest to faktem niezwykłym w dziejach dyplomacji i ma on podkreślać wagę, jaką Moskwa przywiązuje do stosunków z Rzeszą.

P. Dekanazow towarzyszył premierowi Molotowowi w jego podróży do Berlina, a przejazdem odbył kilka narad w stolicach bałkańskich.

Nie brak bowiem zaognień, — zwłaszcza na pol. - wchodzie Europy, w których są zainteresowane oba kraje.

bójcie się nie skrzywdzić i Stać mnie na to!

— Bóg zapłać, nie chcę! Pójdę do swoich

— O! dajcie pokój! Ten głupi, toby najszustniej, żeby z pro siętami jadł, a nie z ludźmi, a ta stara pożywi się sama. Nie kompania to dla was!

Kostusi dziko zabłysły oczy. Nie nie odpowiedział, wyszła z izby.

Mieszczanin nie odezwał się do niej tego dnia, ale już nastajutrz powrócił do przedmiotu, rozprowadził o swych dostatkach i rozwodził się nad szczęściem przyszłej żony. Dziewczy nie nawet przez myśl nie przeszło, w jakim to było celu.

Wieczorem, gdy siedząc na przybici, karmila Sewera, zatrzymał się przed nią z rekanim w kieszeniaku, a z fajką w zębach.

— Litościwie macie serce! — rz